

Çevre ve Şehircilik Bakanlığında:

AMBALAJ ATIKLARININ KONTROLÜ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı;

a) Çevresel açıdan belirli ölçütlere, temel şart ve özelliklere sahip ambalajların üretimine,

b) Ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesi, önlenemeyen ambalaj atıklarının yeniden kullanım, geri dönüşüm ve geri kazanım yolu ile bertaraf edilecek miktarının azaltılmasına,

c) Ambalaj atıklarının çevreye zarar verecek şekilde doğrudan ve dolaylı olarak alıcı ortama verilmesinin önlenmesine,

ç) Ambalaj atıklarının belirli bir yönetim sistemi içinde, kaynağında ayrı biriktirilmesi, toplanması, taşınması, ayrılmasına ve geri dönüşümüne ilişkin teknik ve idari standartların oluşturulmasına

yönelik prensip, politika ve programlar ile hukuki, idari ve teknik esasların belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; piyasaya sürülen bütün ambalajları ve bu ambalajların atıklarını kapsar.

(2) Defolu ürünler, fireler, piyasaya sürülmemiş ambalajlar ve benzeri üretim artıkları bu Yönetmelik kapsamı dışındadır.

(3) 02/04/2015 tarihli ve 29315 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliği’nde yer alan tehlikeli atık tanımına uyan ambalaj atıklarının yönetimi ilgili mevzuat hükümlerine göre gerçekleştirilir. Kullanımları sonrasında bu kapsamda yer alan ambalajların bildirimleri ekonomik işletmeler tarafından ambalaj bilgi sistemi üzerinden yapılır, ancak söz konusu ambalaj atıkları bu Yönetmelik kapsamında geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerinden muafır.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik

a) 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu’na,

b) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’na,

c) 5393 sayılı Belediye Kanunu’na,

ç) 5326 sayılı Kabahatler Kanunu’na,

d) 4703 sayılı Ürünlere İlişkin Teknik Mevzuatın Hazırlanması ve Uygulanmasına Dair Kanuna,

e) 29/6/2011 tarihli ve 644 sayılı Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnameye

dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Ambalaj: Hammaddeden işlenmiş ürüne kadar, bir ürünün üreticiden kullanıcıya veya tüketiciye ulaştırılması aşamasında, taşınması, korunması, saklanması ve satışa sunulması için kullanılan herhangi bir malzemedan yapılmış iadesi olmayanlar da dâhil Ek-1’de yer alan kriterler çerçevesinde tüm ürünleri,

b) Ambalaj atığı: Üretim artıkları hariç, Atık Yönetimi Yönetmeliğindeki atık tanımına uyan her tür ambalaj ve ambalaj malzemesini,

c) Ambalaj atığı aktarma merkezi: Toplanan ambalaj atıklarının ayırma tesislerine ulaştırılmadan önce biriktirilmesi amacıyla belediyeler/belediye birlikleri tarafından kurulan/kurdurulan, işletilen/işlettirilen merkezleri,

ç) Ambalaj atığı işleme tesisi: Ambalaj atıklarını ayıran, geri dönüştüren ya da geri kazanan tesisleri ,

d) Ambalaj atığı toplama noktası: Satış noktalarında tüketicilerin rahatlıkla görebilecekleri yerlerde, ambalaj atıklarını ayrı biriktirmek ve bu konuda tüketicileri bilgilendirmek ve bilinçlendirmek amacıyla oluşturulan noktayı,

e) Ambalaj atığı üreticisi: Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalaj atığını üreten, Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (j) bendinde tanımlanmış ve tüzel kişileri,

f) Ambalaj atıkları yönetim planı: Belediyelerin, bu Yönetmelikte verilen sorumlulukları kapsamında ambalaj atıklarının yönetimine ilişkin yürütülecek çalışmalar ile bu çalışmaların kimler tarafından nasıl, ne şekilde ve ne zaman yapılacağını gösteren ambalaj bilgi sistemi üzerinden hazırlanan eylem planını,

g) Ambalaj bileşenleri: Ambalajın elle veya basit fiziksel yollar ile ayrılabilen kısımlarını,

ğ) Ambalaj bilgi sistemi: Bu Yönetmelik kapsamındaki ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin beyan ve bildirimlerin gerçekleştirileceği, ambalaj atığı yönetim planlarının hazırlanacağı ve geri dönüşüm/geri kazanım yükümlülüğüne ilişkin gerçekleştirilen çalışmalara ait bilgi ve belgelerin sunulacağı Bakanlıkça hazırlanan çevrimiçi programı,

h) Ambalaj komisyonu: Bu Yönetmelik doğrultusunda yürütülen çalışmaları ve uygulamaları değerlendirmek üzere Bakanlık temsilcisinin başkanlığında ilgili taraflardan oluşan komisyonu,

ı) Ambalaj üreticisi: Ambalajı üretenler ve/veya bu ürünleri ithal edenleri,

i) Atık getirme merkezi: Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde tanımlanan yerleri,

j) Atık yönetimi: Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde tanımlanan faaliyetleri,

k) Ayırma: Toplanan ambalaj atıklarının cinslerine göre sınıflandırılması,

l) Ayırma tesisi: Toplanan ambalaj atıklarının cinslerine göre sınıflandırılarak ayrıldığı tesisi,

m) Ayrı toplama: Kaynakta ayrı biriktirilen ambalaj atıklarının biriktirildiği yerden, diğer atıklardan ayrı olarak alınmasını ve taşınmasını,

n) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,

o) Bertaraf: Atık Yönetimi Yönetmeliği'nin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ö) bendinde tanımlanan işlemleri,

ö) Biriktirme ekipmanı: Ambalaj atığı üreticilerinin atıklarını bırakabilecekleri torba, kafes, kumbara, konteyner ve benzeri ekipmanları,

p) Çevre lisansı: 10/09/2014 tarihli ve 29115 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinde düzenlenen geçici faaliyet belgesi/çevre izin ve lisansı belgesini kapsayan lisansı,

r) Çok hafif plastik torbalar: Kalınlığı 15 mikronun altında olan, açık gıdalar için birincil ambalaj olarak veya hijyen için ihtiyaç duyulan plastik torbaları ifade eder;

s) Depozito sistemi: Yeniden kullanılabilir ve/veya tek yönlü ambalajlarını iade alınması suretiyle piyasaya süren tarafından kurulan yönetim sistemini,

ş) Ekonomik işletmeler: Ambalaj üreticilerini, piyasaya sürenleri ve tedarikçileri,

t) Enerji geri kazanımı: Yanabilir özellikte olan ambalaj atıklarının, ısı geri kazanımı amacıyla tek başına veya diğer atıklarla birlikte, doğrudan yakılarak enerji üretiminde kullanılmasını,

- u) Geçici faaliyet belgesi: Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliğinde düzenlenen belgeyi,
- ü) Genişletilmiş üretici sorumluluğu: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (y) bendinde tanımlanan sorumluluğu,
- v) Geri dönüşüm: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (z) bendinde tanımlanan işlemleri,
- y) Geri dönüşüm/geri kazanım hedefi: Yönetmelik kapsamındaki ambalajların ağırlık olarak toplanması/geri dönüştürülmesi/geri kazanılması zorunlu miktarının, yurt içinde piyasaya arz edilen miktarına oranını,
- z) Geri kazanım: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (aa) bendinde tanımlanan işlemleri,
- aa) Gönüllü anlaşma: Bakanlık ile yetkilendirilmiş kuruluş arasında yapılan anlaşmayı,
- bb) Grup ambalaj (ikincil ambalaj): Birden fazla sayıda satış ambalajını bir arada tutacak şekilde tasarlanmış, üründen ayrıldığında ürünün herhangi bir özelliğinin değişmesine neden olmayan ambalajı,
- cc) Hafif plastik torbalar: Kalınlığı 50 mikron altında olan plastik torbaları,
- çç) İl müdürlüğü: Çevre ve Şehircilik İl Müdürlüğünü,
- dd) Kaynakta ayrı biriktirme: Ambalaj atıklarının oluştuğu noktada diğer atıklardan ayrı olarak biriktirilmesi,
- ee) Kompozit ambalaj: Farklı malzemelerden yapılmış, elle birbirinden ayrılması mümkün olmayan ambalajı,
- ff) Nakliye ambalajı (üçüncül ambalaj): Belirli sayıda satış ambalajlarının veya grup ambalajların taşıma ve depolama işlemlerini kolaylaştırmak ve bu işlemler sırasında zarar görmesini önlemek amacıyla, karayolu, demiryolu, deniz yolu ve hava yolu taşımada kullanılan konteynırlar hariç kullanılan ambalajı,
- gg) Organik geri dönüşüm: Atık depolama alanlarında yapılan depolama işlemi hariç, ambalaj atıklarının biyolojik olarak parçalanabilen kısımlarının kontrollü bir şekilde mikroorganizmalar aracılığıyla kompost veya metan gazı elde edilecek şekilde oksijenli veya oksijensiz ortamda ayrıştırılmasını,
- ğğ) Önleme: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (ğğ) bendinde tanımlanan faaliyetleri,
- hh) Piyasaya arz: Ambalajlanmış ürünün, tedarik veya kullanım amacıyla bedelli veya bedelsiz olarak piyasada yer alması için yapılan faaliyeti,
- ıı) Piyasaya süren: 27/11/2014 tarihli ve 29188 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Mesafeli Sözleşmeler Yönetmeliği kapsamındaki mesafeli sözleşmeler ile yapılan satışlar da dâhil olmak üzere, satış yöntemine bağlı olmaksızın, bir ürünü bu Yönetmelik kapsamındaki ambalajlar ile paketleyen gerçek veya tüzel kişiyi, üretici tarafından direkt olarak piyasaya arz edilmemesi durumunda ise ambalajın üzerinde adını ve/veya ticari markasını kullanan gerçek veya tüzel kişiyi, üreticinin Türkiye dışında olması halinde, üretici tarafından yetkilendirilen temsilciyi ve/veya ithalatçıyı,
- ii) Plastik torbalar: Plastikten yapılmış, mal veya ürünlerin satış noktalarında tüketicilere temin edilen saplı veya sapsız torbaları,
- jj) Sanayi işletmesi: 17/4/1957 tarihli ve 6948 sayılı Sanayi Sicili Kanununda tanımlanan sanayi işletmelerini,
- kk) Satış ambalajı (birincil ambalaj): Nihai kullanıcı veya tüketici için bir satış birimi oluşturmaya uygun olarak yapılan ambalajı,
- ll) Satış noktası: Toptan ve/veya perakende olarak ambalajlı ürünlerin satışını yapan mağaza, market ve benzeri satış yerlerini,
- mm) Tedarikçi: Kendisi ambalaj üreticisi olmayıp piyasaya sürenlere ambalaj tedarik edenler ile piyasaya sürenler adına fason üretim yapanları,
- nn) Tek yönlü ambalaj: Kullanım sonrasında yeniden kullanıma uygun olmayan ambalajları,

- oo) Temsiliyet payı: Yetkilendirilecek kuruluşun temsil ettiği ambalaj miktarının, yurt içinde piyasaya sürülen toplam ambalaj miktarına oranını,
- öö) Torba: Mal veya ürünlerin taşınması amacıyla kullanılan farklı hammaddelerden üretilebilen her türlü malzemeyi,
- pp) Yeniden kullanım: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (öö) bendinde tanımlanan işlemleri,
- rr) Yeniden kullanıma hazırlama: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (pp) bendinde tanımlanan işlemleri,
- ss) Yetkilendirilmiş kuruluş: Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (rr) bendinde tanımlanan Bakanlık tarafından yetkilendirilen tüzel kişiliği haiz birlikleri,
- ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel İlkeler, Görev, Yetki ve Yükümlülükler

Genel ilkeler

MADDE 5 – (1) Ambalaj atıklarının yönetimine ilişkin ilkeler aşağıda belirtilmiştir:

- a) Doğal kaynakların korunması, sürdürülebilir çevre ve sürdürülebilir kalkınma ilkeleri doğrultusunda üretimin sağlanması ve atık miktarının azaltılması amacıyla ambalaj atıklarının oluşumunun önlenmesi, üretimin kaçınılmaz olduğu durumlarda ise öncelikle yeniden kullanılması, geri dönüştürülmesi, geri kazanılması ve enerji kaynağı olarak kullanılması esastır.
- b) Tek yönlü ambalaj kullanımının ve bunların atıklarının kontrol altına alınabilmesi amacıyla, öncelikle yeniden kullanıma uygun ambalajların tercih edilmesi esastır.
- c) Ambalaj atıklarının doğrudan veya dolaylı olarak alıcı ortama verilmesi ve düzenli depolama sahalarında depolanarak bertarafı yasaktır.
- ç) Ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetiminden sorumlu kişi veya kişiler ile kurum/kuruluşlar, bu atıkların çevre ve insan sağlığına zararlı olabilecek etkilerinin azaltılması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.
- d) Kullanılan malzemeye ve olduğu kaynağa bakılmaksızın, ambalaj atıkları, çevre kirliliğinin azaltılması, düzenli depolama tesislerinden azami seviyede istifade edilmesi ve ekonomiye katkı sağlanması amacıyla diğer atıklardan ayrı olarak oluştukları yerlerde biriktirilmek zorundadır.
- e) Sağlıklı bir geri dönüşüm/geri kazanım sisteminin oluşturulması için ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması esastır. Ancak, atık getirme merkezlerinde ambalaj atıkları ile aynı biriktirme ekipmanları içerisinde biriktirilmesi Bakanlıkça uygun bulunan atıklar, ambalaj atıkları ile birlikte toplanabilir.
- f) Ambalaj atıklarının yönetiminden kaynaklanan her türlü çevresel zararın giderilmesi amacıyla yapılan harcamaların, bu atıkların yönetiminden sorumlu olan gerçek ve/veya tüzel kişiler tarafından müteselsilen sorumluluk ilkesi çerçevesinde karşılanması esastır.
- g) Ambalaj atığı işleme tesisleri çevre lisansı almak zorundadırlar. Belediye yükümlüğünde bulunan ayrı toplama faaliyeti bu Yönetmeliğin altıncı bölümünde tanımlanan sistem doğrultusunda gerçekleştirilir.
- ğ) Ambalaj atıklarının temizleme, onarım veya kontrol işlemleri ile tasarlandığı hale getirildiği yeniden kullanıma hazırlama faaliyeti Atık Yönetimi Yönetmeliğinde belirtilen hükümler doğrultusunda gerçekleştirilir.
- h) Maddesel geri dönüşümü ekonomik olmayan veya maddesel geri dönüşümü sağlanamayan ambalaj atıkları, enerji geri kazanımı amacıyla işlenir.
- ı) Tek yönlü ambalajların kullanım sonrasında geri dönüşüm/geri kazanım sürecine dâhil edilmesi esastır.
- i) Ambalajın ve ambalaj atığının içeriğindeki maddelerin miktarının ve çevreye verdiği zararın, ambalajın tasarımından başlayarak, üretimi, pazarlanması, dağıtımı, kullanılması, atık haline gelmesi ve bertaraf edilmesine kadar, temiz ürün ve teknolojiler geliştirilerek

azaltılmasına yönelik önleme faaliyeti yapmak esastır. Bu maksatla üretilecek ambalajların yapısındaki ağır metal muhtevalarının, ambalajın birim ağırlığının, ambalajın fonksiyonunu bozmayacak gerekli sağlık, temizlik ve güvenlik düzeyini olumsuz etkilemeyecek şekilde en aza indirilmesi esastır.

j) Bu Yönetmelikte tanımlanan sistem doğrultusunda toplanan ambalaj atıklarının çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesislerine verilmesi zorunludur.

k) Bu Yönetmelik kapsamında nüfusa ilişkin hesaplamalarda en son yayımlanan Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) verileri esas alınır.

l) Ülke genelinde yıllık kişi başına kullanılan hafif plastik torba adedin; 31 Aralık 2019'a kadar 90'ı, 31 Aralık 2025'den itibaren ise 40'ı aşmayacak şekilde kullanımının azaltılması esastır. Çok hafif plastik torbalar bu hedeflerin dışındadır.

m) 01/01/2019 tarihinden itibaren hafif plastik torbalar satış noktasında ücretsiz temin edilemez.

Bakanlık görev ve yetkileri

MADDE 6 – (1) Bakanlık;

a) Ambalaj atıklarının toplanması, ayrılması, yeniden kullanımı, geri dönüşümü, geri kazanımı ve bertarafına ilişkin strateji ve politikaları belirlemekle, bu Yönetmelikle sorumluluk verilmiş taraflarla işbirliği yapmakla, koordineli çalışmakla, idari tedbirler almakla ve denetimleri yapmakla,

b) Yetkilendirilmiş kuruluşların yetkilendirilmesine ve denetlenmesine ilişkin esasları belirlemekle, bu esaslar kapsamında yetkilendirmekle, denetlemekle, bu Yönetmeliğe ve yetkilendirme esaslarına aykırılık halinde gerekli yaptırım uygulamakla,

c) Ambalaj Komisyonunu toplamakla, Komisyona başkanlık yapmak ve sekretarya işlerini yürütmekle,

ç) Geri kazanılmış ürünlerin kullanımını özendirmekle,

d) Bu Yönetmelikle sorumluluk verilen taraflar için eğitim faaliyetleri düzenlemekle,

e) Ambalaj atıkları yönetim planının hazırlanmasına, uygulanmasına ve izlenmesine ilişkin esasları belirlemekle,

f) Piyasaya sürenler tarafından geri dönüşüm/geri kazanım yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde uyulacak hususları belirlemekle,

g) Ambalaj atıkları toplama ve geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerine ilişkin göstergeleri izlemekle, ambalaj ve ambalaj atıklarına ait istatistikleri ve yetkilendirilmiş kuruluşların temsil yetkilerini yıllık olarak yayımlamakla,

ğ) Plastik torbaların kullanımının azaltılmasına ve raporlanmasına ilişkin esasları belirlemekle,

h) Ulusal ambalaj atığı önleme planının hazırlanmasına yönelik gerekli çalışmaları yürütmekle,

ı) Görev alanına giren konularda ulusal ve uluslararası çalışmaları izlemek, çalışmalara katılım sağlamak ve raporlama yapmakla,

i) Depozito sisteminin uygulanmasına ve izlenmesine ilişkin esasları belirlemekle,

j) Ambalaj atığı işleme tesislerine ilişkin kriterleri belirlemekle,

görevli ve yetkilidir.

(2) Bakanlık, gerekli gördüğü durumlarda birinci fıkrada belirtilen yetkilerini il müdürlüklerine devredebilir.

İl müdürlüklerinin görev ve yetkileri

MADDE 7 – (1) İl müdürlüğü;

a) Ambalaj atıklarının yönetimi için belediyeler, ekonomik işletmeler, yetkilendirilmiş kuruluşlar, çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesisleri ve ambalaj atığı üreticileri arasında koordinasyonu sağlamakla,

b) Belediyelerin ambalaj atıkları yönetim planlarını incelemek, değerlendirmek ve plan kapsamında gerçekleştirilen ayrı toplama çalışmalarını izlemek ve denetlemekle,

- c) İl sınırları içinde faaliyette bulunan ekonomik işletmeleri tespit etmek, ambalaj bilgi sistemine kayıt etmek, bildirim ve yükümlülüklerin takibini yapmakla,
ç) Depozito sistemlerine ilişkin ambalaj bilgi sistemi üzerinden sunulan uygulama planlarını incelemek ve değerlendirmekle,
d) Depozito sistemi uygulayan ekonomik işletmelerin plan kapsamındaki çalışmalarını izlemek ve değerlendirmekle,
e) İl sınırları içinde faaliyette bulunan ambalaj üreticilerini, piyasaya sürenleri, tedarikçileri ve satış noktalarını denetlemekle,
f) İl sınırları içinde faaliyette bulunan ambalaj atığı işleme tesislerini tespit ederek çevre lisansı almalarını sağlamakla,
g) Ambalaj atığı aktarma merkezlerini kayıt altına almakla ve denetlemekle,
ğ) Çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesislerinin ambalaj bilgi sistemi üzerinden faaliyet konularına göre yükümlü oldukları bildirimlerinin takibini ve kontrolünü yapmakla, bu bildirimlere esas bilgi ve belgeleri incelemekle görevli ve yetkilidir.

Belediyelerin görev ve yetkileri

MADDE 8 – (1) Ambalaj atıklarının ayrı toplanmasından 10/7/2004 tarihli ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 7 nci maddesi kapsamında büyükşehir belediye sınırları içerisinde ilçe belediyeleri, 3/7/2005 tarihli ve 5393 sayılı Belediye Kanununun 15 inci maddesi kapsamında belediyeler sorumludur.

(2) Belediyeler ambalaj atıklarının düzenli depolama tesislerine gönderilmemesi ve ambalaj atıklarının bu tesislere kabul edilmemesi için gerekli önlemleri almakla yükümlüdür.

(3) Büyükşehir belediyeleri;

- a) İlçe belediyeleri tarafından bu Yönetmelik kapsamında yürütülen ambalaj atığı toplama ve taşıma çalışmalarında koordinasyonu sağlamak ve desteklemekle,
b) İlçe belediyeleri ile birlikte atık karakterizasyonu çalışmasını koordine etmekle,
c) Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında, bu Yönetmelikle sorumluluk verilen taraflarla birlikte eğitim faaliyetleri yapmak veya katkıda bulunmakla, görevli ve yükümlüdür.

(4) Belediyeler;

a) Bakanlığın belirlediği esaslar doğrultusunda atık karakterizasyonu çalışmasını yaparak ambalaj atığı oranını malzeme cinslerine göre belirlemekle,

b) Ambalaj atıklarının ayrı toplanması için bu Yönetmeliğin altıncı bölümünde yer alan hususlara uygun olarak toplama sistemini kurmakla, sistem kapsamında ambalaj atıklarını toplamak veya toplattırmakla,

c) Kurulan toplama sistemini ambalaj atığı üreticilerine ilanen duyurmakla,

ç) Ambalaj atıklarının yetkili olmayan kişiler tarafından toplanmasını önlemek amacıyla gerekli önlemleri almakla,

d) Ambalaj atıklarının ayrı toplanması için ambalaj bilgi sistemi üzerinden ambalaj atıkları yönetim planını yetkilendirilmiş kuruluş / kuruluşlarla işbirliği içerisinde hazırlamakla ve hazırlanan planı ambalaj bilgi sistemi üzerinden sunmakla,

e) Ambalaj atıkları yönetim planı kapsamında uygulamaya ilişkin yapılacak değişiklikleri bir ay içerisinde ambalaj bilgi sisteminden bildirmekle,

f) Yürütülen çalışmalara ilişkin bir önceki yıla ait izleme raporunu Ocak ayı sonuna kadar ambalaj bilgi sistemi üzerinden sunmakla,

g) Ambalaj atığı yönetim planı kapsamında ayrı toplama çalışmalarını yürütmek, izlemek, denetlemek, toplanan ambalaj atıklarına ilişkin verileri kayıt altına almak ve verileri ambalaj bilgi sistemi üzerinden bildirmekle,

ğ) Toplanan ambalaj atıklarını ayırma tesislerine, malzeme cinslerine göre ayrı ekipmanlarda biriktirilmiş ambalaj atıklarını ise ambalaj atığı işleme tesislerine göndermekle,

h) Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında, bu Yönetmelikle sorumluluk verilen taraflarla birlikte eğitim faaliyetleri yapmak ve katkıda bulunmakla,

1) Çevre lisansı başvurusunda bulunacak olan ayırma, geri dönüşüm ve geri kazanım tesislerine çalışabilecekleri uygun alan temin etmek, bu alanları imar planları üzerine işlemek ve altyapılarını öncelikli olarak sağlamaktır,
görevli ve yükümlüdürler.

(5) Belediyelerce bu maddenin dördüncü fıkrasının (b) bendinde yer alan yükümlülükler Büyükşehir Belediyesi Kanunu ve Belediye Kanunu hükümlerine esas alınarak yürütülür. Söz konusu sorumlulukların yetkilendirilmiş kuruluşlara devredilmesi durumunda Bakanlıkça verilen yetki süresi göz önünde bulundurulur.

(6) Birlik üyesi olunması ve birlik tüzüğünde yer alması halinde, yönetim planının hazırlanması ve ambalaj atıklarının toplanması faaliyetleri belediyeler adına üye oldukları birlik tarafından yerine getirilir.

Ambalaj üreticilerinin yükümlülükleri

MADDE 9 – (1) Ambalaj üreticileri;

a) Genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında ambalajı tasarım aşamasından başlayarak, üretim ve kullanım sonrasında en az atık üretecek, geri dönüşümü ve geri kazanımı en kolay, en ekonomik ve çevreye en az zarar verecek şekilde üretmekle,

b) Ambalajı yeniden kullanıma, geri dönüşüme ve/veya geri kazanıma uygun olacak şekilde tasarlamak, üretmek ve piyasaya sunmakla,

c) Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında eğitim faaliyetleri yapmakla ve bu faaliyetlere katkıda bulunmakla,

ç) Bir önceki yıl ürettiği, ithal ettiği, ihraç ettiği, piyasaya sürdüğü ambalajlar ile piyasaya sürdüğü ve/veya ihraç ettiği ürünlerin ambalajlarına ilişkin bildirimleri ambalaj bilgi sistemi üzerinden doldurarak her yıl Mart ayı sonuna kadar ambalaj bilgi sistemi üzerinden göndermekle,

d) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesi birinci fıkrasının (i) bendinde yer alan ambalaj atıklarını önleme ile ilgili tedbirleri almakla,

e) Ambalajları bu Yönetmeliğin 15 inci ve 16 ncı maddelerindeki hükümlere uygun olarak üretmekle, Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda ambalaj bilgi sistemi üzerinden uygunluk beyanı vermekle,

f) Üretilen ambalajlarda işaretlemenin tercih edilmesi halinde ambalajlarını, üretim esnasında bu Yönetmeliğin 17 nci maddesinde belirtilen şekilde işaretlemekle,
yükümlüdürler.

(2) a) Geri dönüştürülmüş madde ve malzemelerin kullanımına ilişkin mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydı ile ambalaj üreticilerinin yurt içinde piyasaya arz edilecek ambalajlara ilişkin üretim proseslerine konugirdilerin bir kısmını aşağıdaki tabloda yer alan oranlarda yurt içinde toplanan ambalaj atığından veya bu ambalaj atıklarından elde edilen geri dönüştürülmüş malzemedен sağlaması ve bu hususa ilişkin bildirim ve beyanlarını Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda ambalaj bilgi sistemi üzerinden sunması zorunludur. Bu fıkrada belirtilen zorunluluklar ithal edilen ambalajları ve ithal hammaddelerden üretilen ambalajları kapsamaz.

YILLAR	PLASTİK (%)	KÂĞIT-KARTON (%)	CAM (%)	METAL (%)
2017	2	20	20	5
2018	4	25	22	10
2019	6	30	24	15
2020 ve sonrası	8	35	26	20

b) Ambalaj üretimine ilişkin özel hükümlerin belirlendiği, bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendine engel hususları hüküm altına alan başka mevzuat bulunması durumunda ilgili mevzuat hükümlerine uyulur.

c) Bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen zorunluluklar plastik ve kâğıt-karton gruplarında ikincil ya da üçüncül ambalaj üretimi yapan ambalaj üreticileri için uygulanır.

ç) Plastik ve kâğıt-karton gruplarında birincil ambalajlar ile bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde yer almayan malzemelerden üretilen ambalajlar vekompozit ambalajların üreticileri bu ambalajların atıklarının yurt içinde geri kazanım kapasitesinin oluşturulmasında piyasaya sürenler ile birlikte sorumludurlar.

Tedarikçilerin yükümlülükleri

MADDE 10 – (1) Tedarikçiler;

- a) Ambalaj bilgi sistemine kayıt olmakla, bir önceki yıl tedarik ettiği ambalajları için ambalaj bilgi sistemi üzerinden her yıl Mart ayı sonuna kadar bildirim yapmakla,
- b) Ambalaj temin ve tedarik işlemlerini ambalaj bilgi sistemine kaydı olan ekonomik işletmeler ile gerçekleştirmekle yükümlüdürler.

Piyasaya sürenlerin yükümlülükleri

MADDE 11 – (1) Piyasaya sürenler;

- a) Genişletilmiş üretici sorumluluğu kapsamında Atık Yönetimi Yönetmeliğinde yer alan yükümlükleri yerine getirmekle,
- b) Ürünlerin ambalajlanması sırasında yeniden kullanıma uygun ambalajları tercih etmekle,
- c) Ürünün kullanımı sonrasında en az atık üretecek, geri dönüşümü ve geri kazanımı en kolay ve en ekonomik ambalajları kullanmakla,
- ç) Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesi birinci fıkrasının (i) bendinde yer alan ambalaj atıklarını önleme ile ilgili tedbirleri almakla,
- d) Ambalaj bilgi sistemine kayıt olmakla,,
- e) Miktarla bakılmaksızın bir önceki yıl piyasaya sürdüğü, ithal ettiği, ihraç ettiği ürünlerin ambalajları için ambalaj bilgi sistemi üzerinden her yıl Mart ayı sonuna kadar bildirimini yapmakla,
- f) Ambalaj bilgi sistemine kaydolduğu yıl dâhil olmak üzere, faaliyete başladığı yıldan itibaren bildirimde bulunmadığı yılları da kapsayacak şekilde piyasaya sürdüğü ambalajlara ilişkin ambalaj bilgi sistemi üzerinden bildirim yapmakla,
- g) Geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerini bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesi birinci ve ikinci fıkrasında belirtilen oranlarda sağlamakla, hedeflere ulaşılması için kapasite oluşturmakla,
- ğ) Ambalajlı olarak piyasaya sürülen ürünlerin kullanımı sonucu ortaya çıkan ambalaj atıklarının toplanması ve bu Yönetmeliğin dördüncü bölümünde yer alan hükümler doğrultusunda geri dönüşümünün/geri kazanımının sağlanması amacıyla maliyetleri karşılamakla,
- h) Piyasaya sürülen ürünlerin ambalajlarının bu Yönetmeliğin 15 inci ve 16 ncı maddelerine uygunluğunu kontrol ederek Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda ambalaj bilgi sistemi üzerinden uygunluk beyanı vermekle,
- ı) Piyasaya sürülen ürünlerin ambalajlarında işaretlemenin tercih edilmesi halinde ambalajlarını, bu Yönetmeliğin 18 inci maddesinde belirtilen şekilde işaretlemekle,
- i) Ambalaj ve ambalaj atıklarının yönetimi konusunda eğitim faaliyeti düzenlemekle, düzenlenen eğitim faaliyetlerine katılmakla, eğitimin sürekliliğini sağlamak ve maliyetlerini karşılamakla, yükümlüdürler.

2) Yurt içinde piyasaya sürdüğü ambalajların toplamı yıllık bin kilogram ve altında olan işletmeler geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerinden muafır.

Yetkilendirilmiş kuruluşun yükümlülükleri

MADDE 12 – (1) Yetkilendirilmiş kuruluş;

- a) Atık Yönetimi Yönetmeliği ile yetkilendirilmiş kuruluşlara getirilen yükümlülüklere uymakla,
- b) Piyasaya sürenlerden gelen işbirliği talebini karşılamak,

c) Temsil ettiği piyasaya sürenlerin ambalaj bilgi sistemi üzerinden bildirimlerini her yıl Mart ayı sonuna kadar göndermelerini sağlamakla,

ç) Belediyelerin ambalaj atıkları yönetim planına katılım sağlamakla,

d) Ambalaj atıklarının yönetim planı kapsamında Belediyelerin ayrı toplama faaliyetlerini desteklemekle ve izlemekle, buna ilişkin çalışmaların maliyetlerini belediyeler ile birlikte belirleyerek yükümlülüğü doğrultusunda maliyetleri karşılamakla,

e) Tüm ambalaj türleri için yetki alınmaması durumunda yetki alınan ambalaj türlerinin diğer ambalajlardan ayrı biriktirilmesi için alt yapıyı sağlamakla ve buna ilişkin çalışmaların maliyetini karşılamakla,

f) Yıllık gelirin genel yönetim giderleri dışında kalan miktarının en az yüzde 20'sini aynı destek (ambalaj atıklarının yönetimine ilişkin biriktirme ekipmanları, toplama araçları, eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları, makine ve ekipman desteği) olarak belediyelerin ayrı toplama sistemine vermekle,

g) Ambalaj atıkları yönetim planları kapsamında aynı ve nakdi olarak verilen desteklerin yıllık ön izleme raporlarını bir sonraki yılın Mart ayı sonuna kadar Bakanlığa sunmakla,

ğ) Piyasaya sürenler ile yapılan anlaşmalar doğrultusunda piyasaya sürenlerin geri dönüşüm/geri kazanım yükümlülüğünü bu Yönetmeliğin dördüncü bölümündeki hükümlere uygun olarak yerine getirmekle,

h) Ambalaj bilgi sistemine kaydı olmayan ekonomik işletmeleri tespit etmekle ve il müdürlüklerine bildirmekle,

ı) Ambalaj atıklarının yönetimi için kapasite oluşturmakla,

i) Çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesisleri tarafından yapılan bildirim ve geri dönüşüm/geri kazanım yükümlülüğüne ilişkin sunulan belgeleri incelemekle ve onaylamakla,

j) İşbirliği içerisinde olduğu belediyelerin ambalaj atığı yönetim planları kapsamında, eğitim faaliyeti düzenlemek, düzenlenen eğitim faaliyetlerine katılmak, eğitimin sürekliliğini sağlamak ve maliyetlerini karşılamakla,

yükümlüdür.

(2) Ambalaj atıklarının ülke genelinde ayrı toplanması için yetkilendirilmiş kuruluşlar belediyelerle çalışmakla yükümlüdür. Yetkilendirilmiş kuruluşun işbirliği yapmakla zorunlu olduğu asgari belediye nüfusu; ülke genelindeki toplam belediye nüfusu ile kendi temsiliyet payı oranının çarpılması ile hesaplanır.

(3) Ayrı toplama çalışmalarının ülke genelinde yaygınlaştırılması amacıyla; yetkilendirilmiş kuruluşlarca ilk beş yıl boyunca işbirliği yapılan belediye sayısı her yıl bir önceki yıl çalışılan belediye sayısının en az %10 fazlası olması sağlanmalıdır.

(4) Bu Yönetmelikte belirtilen yetkilendirilmiş kuruluş yükümlülüklerine ilave yükümlülükler Bakanlıkça ayrıca belirlenir.

Ambalaj atığı üreticisinin yükümlülükleri

MADDE 13–(1) Ambalaj atığı üreticileri ambalaj atıklarını, bağlı buldukları belediyenin ambalaj atıkları yönetim planına uygun olarak, ayrı biriktirmek ve belediyelerce belirlenen şekilde belediyenin toplama sistemine vermekle yükümlüdür. Ancak çevre kirliliğine yol açmayacak şekilde ambalaj atıklarını oluştđu noktada cinslerine göre ayrı biriktiren sanayi işletmeleri ambalaj atıklarını çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesislerine verebilirler.

(2) Sanayi işletmeleri ile askeri birlik ve kurumlar Atık Yönetimi Yönetmeliğinin 9 uncu maddesinin birinci fıkrasının (ğ) bendinde tanımlandığı şekilde ambalaj atıklarına ilişkin olarak atık beyan formunu Bakanlığa sunmakla ve bir nüshasını saklamakla yükümlüdürler.

(3) Belediyenin yönetim sistemi dışında kalan ambalaj atığı üreticileri, tüketim sonucu oluşan ambalaj atıklarını çevre kirliliğine yol açmayacak şekilde ayrı olarak

biriktirek belediyenin toplama sistemine veya çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesislerine verirler.

(4) Yüz konut ve üzeri sitelerde site yönetimleri tarafından ambalaj atıkları için belediyenin toplama sistemine uygun biriktirme ekipmanlarının yerleştirilmesi zorunludur.

(5) Otel, restoran, hastane, üniversite, terminal, spor kompleksleri gibi işletmeler tarafından ambalaj atıklarının kaynağında ayrı biriktirilmesi amacıyla biriktirme ekipmanlarının yerleştirilmesi zorunludur.

Satış noktalarının yükümlülükleri

MADDE 14 – (1) Satış noktaları;

a) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasını sağlamak amacıyla, satış noktalarında tüketicilerin rahatlıkla görebilecekleri yerlerde, tüketicilerin bilgilendirilmesi, atıkların ayrı toplanması ve cinslerine göre tasnifinin sağlanması için ambalaj atığı toplama noktaları oluşturmakla,

b) Ambalaj Bilgi Sistemi kullanıcı kodu almamış olan piyasaya süren işletmeleri tespit ederek, il müdürlüğüne bildirmekle, kullanıcı kodu almamış işletmelerin ürünlerini satmamakla,

c) Ambalaj bilgi sistemine kayıt olmakla, ürettiği, piyasaya sürdüğü ve tedarik ettiği ambalajlara ilişkin ambalaj bilgi sistemi üzerinden bildirim yapmakla,

ç) Torba kullanımını en aza indirecek tedbirleri almakla ve bu konuda tüketicileri bilgilendirmekle,

d) Hafif plastik torba kullanımının azaltılması amacıyla; bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinin (m) bendinde belirtilen tarihten itibaren hafif plastik torbaları ücretsiz vermemekle ve aynı maddenin (l) bendinde yer alan hedeflerin sağlanması için gerekli tedbirleri almakla,

yükümlüdürler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Ambalajın Üretimine ve Piyasaya Sürülmesine İlişkin Hükümler

Temel şartlar

MADDE 15 – (1) Ambalajlar, yeniden kullanılacak, geri dönüştürülecek, geri kazanılacak ve bu işlemleri kapsayan yönetim ve bertaraf aşamalarında çevreye en az zarar verecek şekilde tasarlanmak ve üretilmek zorundadır. Bu şartlara uygunluğunun belirlenmesinde ilgili ulusal/uluslararası standartlar dikkate alınır.

(2) Alternatif olmayan ambalajlar dışında, geri dönüşümü ve geri kazanılması teknik olarak mümkün olmayan ambalajların üretilmesi, piyasaya sürülmesi ve ithali yasaktır.

(3) Yurt içinde üretilecek ve ithal edilecek ambalajların sağlanması gereken temel şartlar aşağıda belirtilmiştir;

a) Ambalajın üretimi ve bileşimine ait şartlar şunlardır:

1) Tüketici ve ambalajlanan ürün için gerekli güvenlik ve sağlık düzeyini sağlamaya yeterli olandan fazla hacim ve ağırlıkta ambalaj kullanılmaz.

2) Ambalaj tasarlanırken, üretilirken ve satışa sunulurken; yeniden kullanıma ve/veya geri dönüşüm dahil geri kazanıma uygun olmak zorundadır.

3) Ambalaj atığının ve üretimi esnasında oluşan atıkların geri kazanımı veya bertarafı sırasında ambalajın içerdiği maddelerin çevre üzerindeki etkisi göz önünde bulundurularak, ambalaj ve ambalajın bileşenleri üretilirken zararlı ve tehlikeli maddeler en aza indirilir.

b) Yeniden kullanılabilir niteliğe sahip ambalajlara ait şartlar şunlardır:

1) Ambalajın fiziki özelliği ve niteliği, normal şartlar altında ambalajın birden fazla kullanımına izin verecek şekilde olmak zorundadır.

2) Ambalajın yeniden kullanım sürecinde, çalışanların sağlık ve güvenlik şartları göz önünde bulundurulmak zorundadır.

3) Ambalaj yeniden kullanılmayacak hale gelerek atık olduğu zaman, bu maddenin üçüncü fıkrasının (c) bendindeki özel şartlar yerine getirilmek zorundadır.

c) Ambalajların geri kazanılabilir niteliğine ait şartlar şunlardır:

1) Ambalaj atıklarının maddesel geri dönüşüm yoluyla geri kazanılması durumunda; piyasaya sunmak üzere ambalaj üretilirken, ambalajın üretiminde kullanılan maddelerin ağırlıkça belli bir yüzdesinin geri dönüştürülebilir olması,

2) Ambalaj atıklarının enerji geri kazanım amacıyla işlenmesi durumunda; enerji geri kazanımının en uygun düzeyde olmasını sağlamak için işlenecek ambalaj atığının minimum alt kalorifik değere sahip olması,

3) Ambalaj atıklarının kompost yapılmak üzere işlenmesi durumunda, doğada parçalanabilecek nitelikte olması, ayrı toplama işlemini ve kompost yapma sürecini engellememesi,

4) Biyolojik olarak parçalanabilir ambalaj atıklarının; fiziki, kimyasal, termal veya biyolojik ayrıştırma işlemlerinden sonra, nihai kompostun sonunda karbondioksit, biyokütle ve suya dönüşebilecek niteliğe sahip olması, zorunludur.

Ağır metal konsantrasyonları

MADDE 16 – (1) Ambalaj üreticileri, ambalajda veya ambalaj bileşenlerinde bulunankurşun, kadmiyum, civa, artı altı değerlikli krom konsantrasyonlarının toplamının 100 ppm'i aşmamasını sağlarlar. Ancak, tamamen kurşunlu kristal camdan yapılan ambalajlar için bu zorunluluk geçerli değildir.

(2) Cam ambalaj üretiminde ise, geri dönüştürülmüş malzeme kullanılması durumunda bu maddenin birinci fıkrasında belirtilen konsantrasyon limitleri aşılabılır. Bu durumda, her bir cam fırını için ayrı ayrı bakılmak kaydı ile temsili örneklerde ardışık on iki ay süre içinde yapılan toplam ağır metal analizlerinin aylık ortalamalarının 200ppm sınırını aşmaması sağlanır.

Ambalajların üretim aşamasında işaretlenmesi

MADDE 17 – (1) Ambalaj atıklarının geri toplanması, yeniden kullanılması, geri kazanımının kolaylaştırılması ve tüketicinin bilgilendirilmesi amacıyla ambalajlar üretimleri sırasında işaretlenir.

(2) İşaretleme gönüllülük esasına dayanır. Ambalaj üreticilerinin işaretleme tercih etmesi halinde;

a) Ambalaj üreticileri tarafından, ürettikleri ambalajların üzerinde, Ek-3'te yer alan Ambalajların Üzerinde Kullanılacak Sembol ile Ek-2'de yer alan Ambalaj İşaretleme Sistemine göre ambalajın türünü belirten kısaltma ve malzeme türüne ait numara bulundurulur,

b) Sembolün merkezine ambalajın üretildiği malzemenin türünü temsil eden numara, altına da büyük harfler ile malzeme türünü temsil eden kısaltma yazılır,

c) Bu Yönetmeliğin Ek-2'sinde yer alan Ambalaj İşaretleme Sisteminde tanımlanan malzeme türlerinin dışında yer alan malzemeler işaretlenmez,

ç) İşaretlemenin, ambalajın üzerinde; kolayca görülebilir, okunabilir, ambalaj açıldığında dahi kalıcı ve dayanıklı olması sağlanır,

d) Teknik sebeplerden dolayı, ambalajın üzerinde işaretleme yapılamaması halinde, işaretleme piyasaya süren tarafından ambalajın veya etiketin üzerinde yapılır.

Ambalajların piyasaya sürenler tarafından işaretlenmesi

MADDE 18 – (1) Ambalajlar, piyasaya sürenler tarafından bu Yönetmelikte belirtilen esaslara uygun olarak toplama ve geri kazanım sistemine dâhil olduğunun belirtilmesi ve tüketicinin bilgilendirilmesi amacıyla işaretlenir. Bu işaretleme, piyasaya sürenin kayıt altında olduğunu ve geri kazanım konusunda dâhil olduğu sistemi gösterir.

(2) İşaretleme gönüllülük esasına dayanır. Piyasaya sürenlerin işaretleme tercih etmesi halinde;

a) Piyasaya sürenler, ambalajlarında veya etiketlerinde Bu Yönetmeliğin Ek-3'ünde yer alan Ambalajların Üzerinde Kullanılacak Sembol ile bu sembolün altında Bakanlığın verdiği kullanıcı kodu numarasını,

b) Yetkilendirilmiş kuruluşa üye olan piyasaya sürenler ambalajın veya etiketin üzerinde üye olduğu yetkilendirilmiş kuruluşun sembolünü,

c) Birden fazla yetkilendirmiş kuruluşla çalışan piyasaya sürenler bu fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan sembollerin birini veya hepsini bulundurur.

(3) İşaretleme ambalajın veya etiketin üzerine yapılır. İşaretlemenin kolayca görülebilir, okunabilir, ambalaj açıldığında dâhi kalıcı ve dayanıklı olması zorunludur. Ambalajlarda geri kazanımı olumsuz etkilemeyecek malzemeden yapılmış etiketler ve yapıştırıcılar kullanılır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Geri Dönüşüm/Geri Kazanım Hedefleri ve Hedeflerin Yerine Getirilmesi

Geri kazanım/geri dönüşüm hedefleri

MADDE 19- (1) Yetkilendirilmiş kuruluş/piyasaya sürenler 2005 yılından 2017 yılına kadar ambalaj atıklarının en az aşağıda belirtildiği oranlarda geri kazanım hedeflerini sağlamakla yükümlüdürler.

Yıllar	Malzemeye göre yıllık geri kazanım hedefleri (%)				
	Cam	Plastik	Metal	Kâğıt/Karton	Ahşap
2005	32	32	30	20	-
2006	33	35	33	30	-
2007	35	35	35	35	-
2008	35	35	35	35	-
2009	36	36	36	36	-
2010	37	37	37	37	-
2011	38	38	38	38	-
2012	40	40	40	40	-
2013	42	42	42	42	5
2014	44	44	44	44	5
2015	48	48	48	48	5
2016	52	52	52	52	7

(2) Yetkilendirilmiş kuruluşlar ve depozito sistemi uygulayan piyasaya sürenler 2017 yılından itibaren en aşağıda verilen oranlarda malzeme bazlı geri dönüşüm hedeflerine ulaşılmasını sağlarlar.

Yıllar	Malzeme bazlı geri dönüşüm oranı (yeniden kullanıma hazırlama dahil) (%)				
	Cam	Plastik	Metal	Kâğıt/Karton	Ahşap
2017	52	52	52	52	9
2018	52	52	52	52	11
2019	52	52	52	54	13
2020 ve sonraki yıllar	52	52	52	56	15

(3) 2017 yılından itibaren ülke genelinde malzeme cinsine bakılmaksızın en az aşağıda verilen oranlarda toplam geri dönüşüm ve geri kazanım oranları sağlanır.

Yıllar	Toplam geri kazanım oranı (%)	Toplam geri dönüşüm oranı (%)
2017	54	52

2018	56	52
2019	58	52
2020 ve sonraki yıllar	60	55

(4) Yetkilendirilmiş kuruluşlar tarafından bu maddenin ikinci fıkrasındaki hedeflerin ahsap hariç diğer malzemeler için en az %70'inin belediyelerin ayrı toplama sistemi ile toplanan ambalaj atıklarından sağlanması zorunludur. Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanmasına yönelik çalışmalar işbirliği yapılan belediyelerin ambalaj atıkları yönetim planları kapsamında gerçekleştirilir.

(5) Kompozit ambalajların geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerinin sağlanması için; birim ambalajın bileşiminde bulunan ve ağırlıkça en fazla miktarı oluşturan malzemenin türüne ait hedef doğrultusunda kompozit malzeme toplanır.

(6) Bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan hedeflere ilişkin hesaplamalar bu Yönetmeliğin Ek-4'ünde yer alan hükümler çerçevesinde gerçekleştirilir.

Geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerinin yerine getirilmesi

MADDE 20- (1) Piyasaya sürenler geri dönüşüm/geri kazanım hedefini yerine getirmek amacıyla piyasaya sürdüğü ürünlerin ambalajlarına depozito uygulayabilir veya yetkilendirilmiş kuruluşa sorumluluklarını devredebilir. Bakanlıkça yetkilendirilmiş bir kuruluş bulunmaması durumunda piyasaya sürenler münferit olarak geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerini yerine getirirler.

(2) Ürünlerinin ambalajlarına depozito sistemi uygulamayı tercih edenler;

a) Depozito sistemine ilişkin planı ambalaj bilgi sistemi üzerinde yer alan format doğrultusunda hazırlayarak, program üzerinden sunmakla,

b) Kullanım ömrü dolmuş depozitolu ambalajların çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesisine gönderilmesini sağlamakla,

c) Depozitolu olarak piyasaya sürdükleri ve geri topladıkları ambalaj ve ambalaj atıklarına ilişkin yıllık bildirimlerini her yıl Mart ayı sonuna kadar ambalaj bilgi sistemi üzerinden sunmakla,

yükümlüdür.

(3) Yetkilendirilmiş kuruluşla anlaşma yöntemini tercih edenler;

(a) Yükümlülüğün yerine getirileceği yılın en geç Haziran ayı sonuna kadar yapılan anlaşmayı ambalaj bilgi sistemi üzerinden göndermekle yükümlüdür.

b) Yükümlülüklerin yerine getirilmesinde, yetkilendirilmiş kuruluş ve yetkilendirilmiş kuruluş ile işbirliği içerisinde olan piyasaya sürenler müteselsilen sorumludurlar.

c) Piyasaya sürenler yükümlülüklerini bir veya birden fazla yetkilendirilmiş kuruluş aracılığı ile yerine getirebilirler.

Geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerine ilişkin sunulması gereken bilgi ve belgeler

MADDE 21- (1) Yetkilendirilmiş kuruluşlar ambalaj atıklarının toplanması, ayrılması, geri dönüşümü ve geri kazanımı konusunda gerçekleştirdiği çalışmalara ilişkin, depozito sistemi uygulayan piyasaya sürenler ise bu sistemle geri toplanan ambalaj ve ambalaj atıkları ile geri dönüştürülen/geri kazanılan ve yeniden kullanılan ambalajlara ilişkin bir önceki yıla ait bilgi ve belgeleri her yıl Mart ayı sonuna kadar ambalaj bilgi sistemi üzerinden sunmakla yükümlüdür.

(2) Geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerine ulaşıldığını gösteren belgelerde;

a) Belediye ayrı toplama sistemi ile toplanan ambalaj atıklarına ilişkin; giriş belgelerinde belediyelerin düzenlemiş olduğu ambalaj atıklarının toplandığına dair belgeler, çıkış belgelerinde toplama firmalarının ve/veya belediyelerin ayırma tesisine satış belgeleri, malzeme bazlı toplanan ambalaj atıkları için ise atık işleme tesislerine satış belgeleri, ihraç edilenler için de gümrük çıkış beyannameleri kabul edilir.

b) Piyasaya sürenler tarafından depozito yöntemiyle toplanarak yeniden kullanılan ambalajlara ilişkin olarak toplama ve yeniden kullanımın sağlandığına ilişkin belgeler kabuledilir.

c) Belediye ayrı toplama sistemi dışında kalan ambalaj atıklarına ilişkin ambalaj atıklarının geri dönüşümünün/geri kazanımının sağlanması amacıyla çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesislerine verildiğini gösteren belgeler, ihraç edilenler için gümrük çıkış beyannameleri kabul edilir.

(3) Geri dönüşüm faaliyeti sonucu elde edilen malzemelerin nihai ürün olmaması halinde, bu malzemelerin nihai ürüne dönüştürülmesi amacıyla verildiği yerlere ilişkin bilgi ve belgelerin ambalaj bilgi sistemi üzerinden Bakanlığa sunulması zorunludur.

(4) Geri kazanım yükümlülüğüne ilişkin belgeler en az beş yıl süre ile saklanır. Talep edilmesi halinde Bakanlığa sunulur.

Geri dönüşüm/geri kazanım hedeflerine ulaşamaması

MADDE 22 – (1) Depozito sistemi uygulayan piyasaya sürenler ile yetkilendirilmiş kuruluşlar bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesi birinci veya ikinci fıkralarında belirtilen hedefleri sağlayamamaları durumunda, eksik kalan miktar bir sonraki yıl için uygulanan hedeflere karşılık gelen miktara ilave edilir ve 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca idari yaptırım uygulanır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Yetkilendirilecek Kuruluşta Aranacak Şartlar, Yetki Verilmesi, Denetimi ve Yetki İptali

Yetkilendirilecek kuruluşta aranacak şartlar ve yetki verilmesi

MADDE 23 – (1) Yetkilendirilecek kuruluşun;

a) Tüm ambalaj türleri için yetki başvurusunda bulunulması durumundatemsiliyet payının her bir malzeme için en az yüzde beşini, toplamda ise en az yüzde onunusağlaması,

b) Tek ambalaj türü için yetki başvurusunda bulunulması durumunda, temsiliyet payının yetki alınmak istenen malzeme türünün en az yüzde yedisini sağlaması zorunludur.

(2) Bu maddenin birinci fıkrasında yer alan temsiliyet şartlarını sağlayan kuruluşların Atık Yönetimi Yönetmeliğinde belirtilen hükümler doğrultusunda yetki başvurusunda bulunması zorunludur.

Yetkilendirilmiş kuruluşun denetimi ve yetki iptali

MADDE 24 – (1) Bakanlık, yetkilendirilmiş kuruluşun temsiliyet paylarını sağlayamadığı tarihten itibaren, en fazla bir yıla kadar süre vererek, bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinde belirtilen temsiliyet payını yeniden sağlamasını ihtar eder ve bu durumu duyurur.

(2) Bakanlık, yetkilendirilmiş kuruluşu, bu Yönetmeliğin 12 nci maddesinde belirtilen yükümlülüklerden herhangi birini yerine getirmemesi halinde ihtar eder ve yükümlülüklerini yerine getirmesi için en fazla bir yıla kadar süre verir. Bakanlık, bu durumu sözleşmesi olan piyasaya sürenlere bildirir veya duyurur.

(3) İkinci veya üçüncü fıkraya göre verilen süre sonunda yetkilendirilebilme şartları yeniden kazanılmamış ve/veya yükümlülükler yerine getirilmemiş ise, Bakanlık yetkiyi iptal eder.

(4) Yetkilendirilmiş kuruluş tarafından üç yıl üst üste bu Yönetmeliğin 19 uncu maddesinde belirtilen geri kazanım/geri dönüşüm hedeflerine ulaşamazsa üçüncü yılın sonunda Bakanlıkça yetki belgesi iptal edilir. Aynı kuruluşun yeniden yetki alması durumunda, geri kazanım/geri dönüşüm hedeflerine ilişkin önceki yetki döneminde yerine getirilmemiş yükümlülükler yetki alındıktan sonra yerine getirilir.

ALTINCI BÖLÜM

Ambalaj Atıkları Toplama Sistemi

Biriktirme ekipmanları ve toplama araçları

MADDE 25 – (1) Ambalaj atıklarının ayrı toplanmasına yönelik kullanılacak biriktirme ekipmanları mavi renkli olur. Cam ambalaj atıklarının ayrı toplanması için kullanılan kumbaralar yeşil ve/veya beyaz renkli olabilir.

(2) Kumbara, konteyner, iç mekan kutusu, poşet ve benzeri ayrı toplama ekipmanlarının üstünde ayrı toplanacak ambalaj atıkları şekil ve yazı ile açık olarak belirtilir.

(3) Ambalaj atıklarının görünüş, koku, toz, sızdırma ve benzeri olumsuz etkileri engelleyecek şekilde kapalı araçlarla taşınması sağlanır.

Belediye toplama sistemi

MADDE 26 – (1) Belediyelerce ambalaj atığı yönetim planı kapsamında oluşturulan toplama sisteminde bu Yönetmeliğin 25 inci maddesinde belirtilen hükümlere ilave olarak aşağıdaki hususlara uyulur.

a) Plan kapsamında yürütülecek ambalaj atığı toplama sisteminde evsel atıkların toplanması için kullanılan araç kapasitesinin en az %20'si kadar toplama kapasitesine ve hacmine sahip araç bulundurulur.

b) Plan kapsamında uygulanacak toplama sistemi çalışmalarının koordinasyonu, izlenmesi ve raporlanması çalışmalarında en az bir çevre görevlisinin tam zamanlı olarak istihdam edilmesi gerekmektedir.

c) Ambalaj atıklarının toplanması amacıyla kullanılacak araç ve ekipmanlara ilişkin bilgiler ile toplama faaliyetinde görevlendirilen personel bilgileri ambalaj atıkları yönetim planında sunulur.

ç) Toplama araçlarında ;

1) Kasa üzerinde ilgili belediyenin adı ve iletişim bilgileri ile "Ambalaj Atığı Toplama Aracı" ifadesi bulunur,

2) Ayrı toplanacak ambalaj atıkları yazı ve şekil ile açık olarak belirtilir, yazı ve şekiller kolayca okunabilecek ve anlaşılabilir boyutlarda tasarlanır.

3) Araç takip ve izleme sistemi bulunması zorunludur.

d) Ambalaj atıkları yönetim planı kapsamında ambalaj atıklarının biriktirilmesi için 400.000 ve üzeri nüfusa sahip Belediyelerde her yüz konuta en az bir adet biriktirme ekipmanı veya her 400 metrede en az bir adet biriktirme ekipmanı, 100.000-400.000 arası nüfusa sahip Belediyelerde her yüz elli konuta en az bir adet biriktirme ekipmanı veya her 500 metrede en az bir adet biriktirme ekipmanı, 100.000 ve altında nüfusa sahip belediyelerde ise her iki yüz konuta en az bir adet biriktirme ekipmanı veya her 600 metrede en az bir adet biriktirme ekipmanı yerleştirilir.

e) Yüz konut ve üzeri sitelerde site yönetimleri tarafından ambalaj atığı biriktirme ekipmanlarının yerleştirilmesi sağlanır.

f) Belediyelerin yönetim sistemi içerisinde kalan yerler ile özellikle kamu kurum ve kuruluşları, otel, restoran, eğitim kurumları, park, bahçe, spor kompleks terminal gibi ambalaj atığının yoğun olarak olduğu yerlere ambalaj atığı biriktirme ekipmanlarının yerleştirilmesi sağlanır.

Ambalaj atığı aktarma merkezi

MADDE 27 – (1) Toplanan ambalaj atıklarının ayırma tesislerine ulaştırılmadan önce biriktirilmesi amacıyla belediyeler/belediye birlikleri tarafından ambalaj atığı aktarma merkezleri kurulabilir/kurdurulabilir, işletilebilir/işlettirilebilir.

(2) Ambalaj atığı aktarma merkezinin;

a) Etrafının kalıcı yapı malzemesi ile çevrili olması ve ambalaj atıklarının bekletildiği alanın üzerinin kapalı olması,

b) Zemininin beton veya asfalttan yapılmış olması,

c) Yıkama işlemi sonrası oluşan atık sular için toplama kanalları ile ızgara sistemine sahip olması, toplanan atık suların ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak bertarafının sağlanması zorunludur.

(3) Aktarma merkezlerinde sadece biriktirmeyapılır, ayırma faaliyeti gerçekleştirilmez.

(4) Ambalaj atıkları yönetim planı kapsamında toplanan ve aktarma merkezlerinde biriktirilen ambalaj atıkları çevre lisanslı ayırma tesislerine, malzeme cinsine göre ayrı toplanmış ambalaj atıkları ise çevre lisanslı atık işleme tesislerine gönderilir.

(5) Bu merkezler il müdürlüklerince ambalaj bilgi sistemine kayıt edilir.

(6) Kurulan aktarma merkezleri, aktarma merkezini oluşturan belediyenin onayı doğrultusunda diğer belediyeler tarafından ortaklaşa kullanılabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM **Çevre Lisansı Alınması**

Çevre lisansı işlemleri

MADDE 28 – (1) Ambalaj atıklarının ayrılması, geri dönüştürülmesi ve/veya geri kazanılması amacıyla faaliyet göstermek isteyen tesisler Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği doğrultusunda geçici faaliyet belgesi/çevre lisansı almak zorundadır.

(2) Piyasaya süren tarafından depozito sistemiyle toplanan ambalajların yeniden kullanımını faaliyeti çevre lisansından muaftr.

(3) Ayırma tesisleri bu Yönetmeliğin 29 uncu, geri dönüşüm tesisleri ise bu Yönetmeliğin 30 uncu maddesinde belirtilen kriterleri sağlar.

(4) Ambalaj atıklarını enerji geri kazanımı amacıyla yakıt olarak kullanacak tesisler ile yakarak bertaraf edecek tesisler 6/10/2010 tarihli ve 27721 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Atıkların Yakılmasına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uymak zorundadır.

(5) Ambalaj atığı işleme tesisleri, toplanan, ayrılan, yeniden kullanıma hazırlanan, geri dönüştürülen, geri kazanılan, ambalaj atıklarına ilişkin bildirimlerini, her ay ambalaj bilgi sistemi üzerinden faaliyet konularına göre yapmakla yükümlüdürler.

(6) Ambalaj atığı işleme tesisleri, tesislerine kabul ettiği, işlediği, bakiye olarak oluşturduğu atıklar ile geri dönüşüm/geri kazanım faaliyeti neticesinde oluşan ürünlerin bilgilerini Bakanlığın atık yönetimi uygulaması üzerinden yapmakla yükümlüdür.

Ambalaj atığı ayırma tesislerinde sağlanması gereken kriterler

MADDE 29– (1) Ambalaj atıklarının cinslerine göre sınıflandırılarak ayrıldığı ayırma tesislerinde;

a) Atık Yönetimi Yönetmeliği ile atık işleme tesislerine getirilen yükümlüklere uyulması,

b) Yerleşim alanlarına mesafesinde sağlık koruma bandı mesafesinin gözönünde bulundurularak yer seçiminin yapılması ve tesiste alıcı ortamın, toprağın, yüzeysel suların ve yeraltı sularının kirlenmesini önleyecek şekilde önlemlerin alınması,

c) Tesisten kaynaklanabilecek koku, toz, sızıntı suyu, gaz ve benzeri olumsuz etkileri asgari düzeye indirmek için her türlü önleyici tedbirlerin alınması,

ç) Ambalaj atıklarını ayıracağı alanının kapalı olması, faaliyet gösterilen açık ve kapalı alanların zemininin beton olması,

d) Tamamen kapalı alanları haricindeki alanların etrafının tesis güvenliğini sağlayacak şekilde kalıcı yapı malzemeleri ile çevrili olması,

e) İnternet bağlantılı uzaktan erişim imkânı veren kantar programının bulunması,

f) Kabul ettikleri atıkların takibi amacıyla tesis giriş ve çıkış noktalarına, tesise uzaktan erişim imkânı da sağlayan gerekli kamera kayıt sisteminin kurulması, Bakanlıkça veya İl Müdürlüklerince talep edilmesi durumunda kayıtların sunulması amacıyla elde edilen kayıtların en az otuz gün süreyle saklanması,

g) Paratoner sisteminin bulunması,

ğ) Kapasiteyi karşılayacak şekilde platformlu ambalaj atığı ayırma bandı ile malzeme cinsine göre ayrılacak ambalaj atıkları için, ayırma bandının kenarlarında belirli aralıklar ile

ayırma gözleri ve bu gözlerin altında, cinslerine göre ayrılan ambalaj atıklarının biriktirilmesi maksadıyla tesis içerisinde kolayca hareket ettirilebilecek konteynerler veya pres hattını besleyen atık bölmeleri bulundurulması,

h) Tesise kabul edilen karışık ambalaj atıklarının sadece ayırma bantlarında ayrıştırılmasının sağlanması,

ı) En az bir pres makinesi bulundurulması,

i) Kullanılacak tüm ekipmanlarının firma demirbaşlarına kaydının yapılması ve yine bu ekipmanların kapasite raporunda gösterilmesi,

j) Yıkama işlemi sonrası oluşan atık sular için toplama kanalları ile ızgara sistemi bulundurulması, toplanan atık suların ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak bertarafının sağlanması,

k) Tesise gelen, ayrılan ve tesisten çıkan ambalaj atıklarına ait bilgilerin kaydedildiği veri kayıt sisteminin bulundurulması, zorunludur.

(2) Belediyelerce ayrı toplanan ambalaj atıklarının, cinslerine göre ayrılmasını sağlamak için faaliyet gösterecek ayırma tesisleri üç farklı tipte kurulabilir. Bu tesislerin bu maddenin birinci fıkrasında verilen kriterlerin yanında aşağıda verilen kapasiteleri sağlamaları zorunludur. Aşağıdaki tip tesislerin teknik kriterleri ve uygunluk değerlendirmesine ilişkin esaslar Bakanlıkça ayrıca belirlenir.

a) 400.000 ve üzeri nüfusa hizmet edecek ayırma faaliyetinin yürütüleceği tesisler 1. Tip tesis olarak değerlendirilir; bu tesislerin toplam alanının en az 3.000 m² ve en az 80 ton/gün ayırma kapasitesine sahip olması gerekmektedir.

b) 100.000-400.000 arası nüfusa hizmet edecek ayırma faaliyetinin yürütüleceği tesisler 2. Tip tesis olarak değerlendirilir; bu tesislerin toplam alanının en az 2.000 m² ve 20 ton/gün-80 ton/gün arasında ayırma kapasitesine sahip olması gerekmektedir.

c) 100.000'e kadar olan nüfusa hizmet edecek ayırma faaliyetinin yürütüleceği tesisler 3. Tip tesis olarak değerlendirilir; bu tesislerin toplam alanının en az 1000 m² ve 5 ton/gün-20 ton/gün arasında ayırma kapasitesine sahip olması gerekmektedir.

(3) Belediye yönetim planı kapsamı dışında faaliyet gösterecek ayırma tesislerinin en az 3. Tip tesiskriterlerini sağlaması gerekmektedir.

(4) 1. Tip ayırma tesislerinde çevre mühendisliği meslek grubundan olmak üzere, ayırma tesislerinde en az 1 adet çevre görevlisinin tam zamanlı olarak istihdam edilmesi gerekmektedir.

(5) Ayırma tesisleri tarafından tesise kabul edilen ve işlenen ambalaj atıkları çevre lisanslı ambalaj atığı geri dönüşüm tesislerine gönderilir. Ancak maddesel geri dönüşümü yapılamayan ve/veya maddesel geri dönüşümü ekonomik olmadığı anlaşılan ambalaj atıklarının diğer geri dönüşüm yöntemleri ile de geri dönüşümü sağlanamazsa, bu atıklar enerji geri kazanımı amacı ile faaliyet gösteren çevre lisanslı atık işleme tesislerine, veya yakma tesislerine gönderilir.

(6) Bakanlık ve/veya il müdürlüğü ambalaj atığı ayırma tesislerinden bu maddede yer alan hususlara ilişkin ve/veya ilave olarak bilgi veya belge isteyebilir.

Ambalaj atığı geri dönüşüm tesislerinin sağlanması gereken kriterler

MADDE 30- (1) Ambalaj atıklarının işlenerek asıl kullanım amacı ya da diğer amaçlar doğrultusunda ürünlere, malzemelere ya da maddelere dönüştürüldüğü geri dönüşüm tesislerinin;

a) Atık Yönetimi Yönetmeliği ile atık işleme tesislerine getirilen yükümlüklere uyması,

b) Faaliyet gösterilen açık ve kapalı alanlarının zeminin beton olması,

c) Tamamen kapalı alanları haricindeki alanlarının etrafının tesis güvenliğini sağlayacak şekilde kalıcı yapı malzemeleri ile çevrili olması,

- ç) İnternet bağlantılı uzaktan erişim imkânı veren kantar programının bulunması,
d) Tesise uzaktan erişim imkânı veren kamera sisteminin bulunması,
e) Yıkama işlemi sonrası oluşan atık sular için toplama kanalları ve ızgara sistemine sahip olması, toplanan atık suların ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak bertarafının sağlanması
f) Gelen, geri dönüştürülen ve elde edilen ürünlere/malzemelere ait bilgilerin kaydedildiği veri kayıt sisteminin bulunması,
g) Ambalaj Bilgi Sistemine kayıt olması ve tesise giren ve çıkan malzemeleri sistem üzerinden bildirmesi,
ğ) Geri dönüşüm sonucunda elde edilen malzemenin nihai ürün olmaması halinde malzemenin kullanımına yönelik talebin mevcut olduğunun ve sürekli olduğunun, malzemeyi talep edenin taahhüdü ile belgelemesi,
h) Geri dönüşüm sonucunda elde edilen malzemenin ekonomik değere sahip bir ürünün üretim prosesinde ihtiyaç duyulan hammadde niteliğinde olduğunun belgelenmesi veya geri dönüştürülmüş malzeme ile yapılan üretim sonucunda elde edilen nihai ürünün ürün standardını bozmadığının belgelemesi,
ı) Çevre mühendisliği meslek grubundan en az 1 adet çevre görevlisinin tam zamanlı olarak istihdam edilmesi,
zorunludur.
(2) Bu tesislerin faaliyet konusuna, proseslerine ve bu proseslerden elde edilen malzemelere göresağlaması gereken teknik kriterlere ilişkin ilave hususlar Bakanlıkça ayrıca belirlenir.
(3) Bakanlık ve/veya il müdürlüğü birinci fıkrada yer alan hususlara ilişkin ve/veya ilave bilgi veya belge isteyebilir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Ambalaj komisyonu

MADDE 31 – (1) Ambalaj komisyonu Bakanlığın uygun göreceği; yetkilendirilmiş kuruluş, ambalaj üreticileri, tedarikçiler, piyasaya sürenler, büyükşehir belediyeleri, belediyeler, belediye birlikleri, çevre lisanslı ambalaj işleme tesisleri, satış noktaları ve ilgili diğer sektörlerin yetkili temsilcilerinden oluşur. Bu komisyon, yılda en az bir kere Bakanlık temsilcisinin başkanlığında toplanır.

(2) Ambalaj komisyonu, Bakanlığın belirleyeceği gündemle çalışmalarına başlar, bu Yönetmelik doğrultusunda yürütülen çalışmaları ve uygulamaları değerlendirerek tavsiye kararları alır.

Eğitim ve bilgilendirme

MADDE 32– (1) Belediyeler, ekonomik işletmeler, yetkilendirilmiş kuruluşlar, satış noktaları, çevre lisanslı ambalaj atığı işleme tesisleri; ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması, yeniden kullanımı, geri dönüşümü ve geri kazanımı konularındaki rolleri, ambalajların işaretlenmesi, yıllık geri dönüşüm/geri kazanım hedefleri ile gerçekleşme oranları konularında tüketicileri ve kamuoyunu bilgilendirmekle, ambalaj atıklarının yönetimine ilişkin eğitim çalışmaları yürütmekle, ambalaj ve ambalaj atığı yönetimine ilişkin duyarlılığı geliştirmek üzere sosyal sorumluluk projeleri yapmakla veya bu amaçla yapılan çalışmalara katılmakla yükümlüdürler.

Bildirimlerin ve geri kazanım yükümlülüğüne ilişkin bilgilerin doğruluğu

MADDE 33– (1) Bakanlık ve/veya il müdürlüğü; belediyeler, piyasaya sürenler, ambalaj üreticileri, tedarikçiler, yetkilendirilmiş kuruluş, çevre lisanslı ambalaj işleme tesisleri tarafından yapılan bildirim ve sunulan belgeleri inceler ve çalışmaları denetler.

Bakanlık tarafından gerekli görülmesi halinde ilgili taraflar bildirim ve belgelerini yeminli mali müşavire inceletir, inceleme raporunu Bakanlığa sunar. Yapılan bildirim ve sunulan belgelerin doğru olmadığı tespit edilmesi halinde bu Yönetmeliğin 34 üncü maddesine göre işlem yapılır.

İdari yaptırım

MADDE 34 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerine aykırı hareket edenler hakkında 2872 sayılı Çevre Kanunu, 5326 sayılı Kabahatler Kanunu, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve ilgili diğer kanunlarda öngörülen idari yaptırımlar uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 35– (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 24/8/2011 tarihli ve 28035 Resmî Gazete’de yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Mevcut çevre lisanslı tesisler

GEÇİCİ MADDE 1–

(1) Bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce Bakanlıktan ambalaj atıklarının toplanması ve ayrılması hususunda çevre lisansı almış tesisler lisans sürelerinin sonuna kadar ayırma tesisi olarak faaliyetlerine devam edebilirler. Söz konusu tesislerin Çevre İzin ve Lisans Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde yeni durumları doğrultusunda yenileme sürecini başlatmaları gerekmektedir. Lisans yenileme işlemlerinde bu Yönetmeliğin 29 uncu maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde yer alan yer seçim kriteri aranmaz.

Geri dönüşüm/ geri kazanım (belgelendirme) yükümlülüğü

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) 2016 yılına ait belgelendirme yükümlülüğü ile ilgili işlemler 31/03/2017 tarihine kadar 24/8/2011 tarihli ve 28035 sayılı sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak yürütülür. Belgeleme yükümlülüğü ile ilgili işlemler 2005 yılından itibaren Bakanlıkça belirlenen esaslar doğrultusunda yürütülür.

Geçiş dönemi

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce Bakanlık tarafından uygun bulunan ambalaj atıkları yönetim planları kapsamındaki çalışmaların aksamaması için belediyelerce ayrı toplama çalışmalarına aşağıda belirtilen geçiş süreleri göz önünde bulundurularak ayırma tesisleri ile birlikte devam edilebilir. Belediyelerin ayrı toplama faaliyetlerinin bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak gerçekleştirilebilmesi için;

a) Büyükşehir ilçe belediyelerinden;

- 1) 100.000 ve üzeri nüfusa sahip ilçe belediyeleri en geç bir yıl içerisinde,
- 2) 20.000-100.000 arası nüfusa sahip ilçe belediyeleri en geç üç yıl içerisinde,
- 3) Diğer ilçe belediyeleri ise en geç en geç beş yıl içerisinde,

b) İl, ilçe ve belde belediyelerinden;

- 1) 100.000 ve üzeri nüfusa sahip il belediyeleri en geç bir yıl içerisinde,
- 2) Diğer il, ilçe ve belde belediyeleri ise en geç beş yıl içerisinde ,

ambalaj atığı yönetim planlarını bu Yönetmelik hükümlerine göre revize etmeleri gerekmektedir.

(2) Belediyeler tarafından ayrı toplama faaliyetinin devir edilmesi veya bu kapsamda yer alan hizmetin üçüncü şahıslara yaptırılması durumunda belediyelerce bu maddenin birinci fıkrası kapsamında revize edilen ambalaj atığı yönetim planlarının ilk üç yılında yürütülecek ayrı toplama çalışmalarında tecrübe şartı aranır. Bu tecrübe ambalaj atıkları yönetim planı çerçevesinde belediyeler ile kaynağında ayrı toplama çalışmaları yürüten işletmelerin faaliyetleri esas alınır.

Mevcut yetkilendirilmiş kuruluşlar

GEÇİCİ MADDE 4– (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce Bakanlıktan yetki alan yetkilendirilmiş kuruluşlar faaliyetlerini bu Yönetmelik hükümlerine uygun olarak

yürütür. Söz konusu yetkilendirilmiş kuruluşlar bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden itibaren bir yıl içerisinde bu Yönetmeliğin 23 üncü maddesinde yer alan temsiliyet payı şartlarını sağladığına ilişkin bilgi ve belgeleri Bakanlığa sunmakla yükümlüdür.

Yürürlük

MADDE 36 – (1) Sayıştay görüşü alınan bu Yönetmelik 1/1/2017 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 37 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.

AMBALAJ TANIMINA

İLİŞKİN AÇIKLAYICI ÖRNEKLER

Herhangi bir ürünün ambalaj olup olmadığının belirlenmesinde bu Yönetmeliğin 4üncü maddesinde yer alan ambalaj tanımı ve aşağıda belirtilen kriterler esas alınır. Kriterlerin altında yer alan hususlar bu kriterlerin uygulanmasına örnek teşkil eder.

Kriter-(1) Bir ürün, bu Yönetmeliğin 4 üncü maddesindeki ambalaj tanımını sağlıyorsa, ürünün ayrılmaz bir parçası olmayıp o ürünü ömrü boyunca içinde bulundurmamak, desteklemek veya korumak için gerekli değilse ve tüm parçaları ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilmiyorsa ambalaj olarak kabul edilir.

Ambalaj	Ambalaj değil
<ul style="list-style-type: none"> • Şeker kutuları • CD kutusunusaran film • Katalog ve dergi poşetleri (içinde dergi veya katalog olan) • Kek/pastaile birlikte satılan altlık • Satış yerinde bir ürünün sunumu için kullanılan etrafı esnek malzeme (ör: plastik film, alüminyum, kağıt) ile sarılı rulolar, borular • Bitkilerin satışı ve taşınması amacıyla kullanılan çiçek saksıları (bitkinin yaşam süresi boyunca bitki ile kalması amaçlanmayan saksılar) • Enjeksiyon çözeltileri için cam şişeler • CD ile birlikte satılan CD kapları (CD'leri muhafaza etmek için kullanılması amaçlananlar hariç) • Kıyafet ile birlikte satılan kıyafet askıları • Kibrit kutuları • Steril bariyer sistemleri (ürünün sterilizasyonunu korumak için gerekli olan poşetler, tepsiler ve malzemeler) • Kullandıktan sonra boşalan içecek makinelerine ait kapsüller (kahve, kakao, süt vb.) • Yeniden doldurulabilir çelik gaz tüpleri (yangın söndürücüler hariç) 	<ul style="list-style-type: none"> • Bitkinin yaşam süresi boyunca bitki ile kalması amaçlanan bitki saksıları • Alet çantaları • Çay poşetleri • Peynirin etrafındaki balmumu tabakası • Sucuk, sosis, salam vb. ürünlerin kılıf ve zarları • Kıyafetten ayrı satılan kıyafet askıları • Kullanıldıktan sonra içinde bulunan kahveyle birlikte atılan içecek makinelerine ait kahve kapsülleri, kahve poşetleri ve filtre kağıtları • Yazıcı kartuşları • CD, DVD ve video muhafaza etmek için kullanılan kutular (içinde bulunan CD, DVD veya video ile birlikte satılan) • CD kapları (boş satılan ve CD muhafaza etmek için kullanılanlar) • Deterjan/temizlik maddesi ile birlikte çözünen, eriyen deterjan poşetleri • Mum kapları • Mekanik el değirmenleri (yeniden doldurulabilir olanlar ör: doldurulabilen baharat değirmenleri)

Kriter-(2) Satış yerlerinde doldurulmak üzere tasarlanan ve bu şekilde kullanılan ürünler ve satış yerlerinde satılan, doldurulan ya da doldurulması tasarlanan ve bu şekilde kullanılan tek kullanımlık ürünler, ambalaj görevi görmeleri şartıyla ambalaj olarak kabul edilir.

Ambalaj	Ambalaj değil
<ul style="list-style-type: none"> • Kağıtveya plastik torbalar • Tek kullanımlık tabak ve bardaklar • Yapışkan film, • Sandviç poşetleri, • Alüminyum folyo • Çamaşırhanede/ kuru temizlemede temizlenen kıyafetler için kullanılan plastik poşetler/folyolar	<ul style="list-style-type: none"> • Karıştırıcılar • Tek kullanımlık çatal, bıçak, kaşık • Paketleme kağıdı (ayrı satılan) • Kağıt pişirme kapları (ayrı satılan) • Kek/pasta altlıkları (kek/pasta olmadan satılan)

Kriter-(3) Ambalajın bileşenleri ve ambalajda bulunan destekleyici, yardımcı parçalar bütünleşik oldukları ambalajın parçası kabul edilir. Bir ürüne doğrudan asılan ya da takılan ve ambalaj görevi gören bu parçalar o ürünün ayrılmaz bir parçası olmayıp, ürün ile birlikte kullanılıp, tüketilip, bertaraf edilmedikçe ambalaj kabul edilir.

Ambalaj	Ambalajın parçası	Ambalaj değil
<ul style="list-style-type: none"> • Ürüne doğrudan asılan ya da takılan etiketler	<ul style="list-style-type: none"> • Kapağın bir kısmını oluşturan rimel fırçası • Ambalaja takılan yapışkan etiketler • Zimba • Plastik kılıflar • Deterjan kaplarında kapağın bir kısmını oluşturan doz ölçme araçları • Mekanik el değirmenleri (ürünle dolu, yeniden doldurulmayan, ör: baharat ile dolu baharat değirmenleri)	<ul style="list-style-type: none"> • Radyo frekanslı tanımlama (RFID) etiketi

Ek-2
AMBALAJ İŞARETLEME SİSTEMİ

a) PLASTİKLER İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Polietilen teraftalat	PET	1
Yüksek yoğunluklu polietilen	HDPE	2
Polivinilklorür	PVC	3
Düşük yoğunluklu polietilen	LDPE	4
Polipropilen	PP	5
Polistiren	PS	6
		...
Diğer		19

b) KAĞIT VE KARTON İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Oluklu mukavva	PAP	20
Oluklu olmayan mukavva	PAP	21
Kağıt	PAP	22
		....
Diğer		39

c) METALLER İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Çelik	FE	40
Alüminyum	ALU	41
		....
Diğer		49

ç) AHŞAP MALZEMELER İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Ahşap	FOR	50
Mantar	FOR	51
		....
Diğer		59

d) TEKSTİL MALZEMELERİ İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Pamuk	TEX	60
Jüt	TEX	61
		....
Diğer		69

e) CAM İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR	NUMARALAMA
Renksiz cam	GL	70
Yeşil cam	GL	71
Kahverengi cam	GL	72
		....
Diğer		79

f) KOMPOZİTLER İÇİN NUMARALANDIRMA VE KISALTMA SİSTEMİ

MALZEME	KISALTMALAR ¹	NUMARALAMA
Kağıt ve karton/çeşitli metaller		80
Kağıt ve karton/plastik		81
Kağıt ve karton/ alüminyum		82
Kağıt ve karton/teneke		83
Kağıt ve karton/plastik/alüminyum		84
Kağıt ve karton/plastik/alüminyum/teneke		85
		86
		87
		88
		89
Plastik/ alüminyum		90
Plastik/ teneke		91
Plastik/ çeşitli metaller		92
		93
		94
Cam/plastik		95
Cam/alüminyum		96
Cam/teneke		97
Cam/çeşitli metaller		98
Diğer		99

Ambalajların üzerinde, yukarıda belirtilen işaretleme ve numaralandırmanın dışında herhangi bir işaretleme yapılmayacaktır.

¹Bileşikler:Kompozit ambalajların bileşiminde bulunan ve ağırlık olarak temsil edilen malzemeye ait kısaltma ile birlikte(C/...) yazılacaktır. Örneğin “kâğıt ve karton/plastik” ambalajın %75’i kâğıt karton ise kısaltması “C/PAP” şeklinde olacaktır.

AMBALAJLARIN ÜZERİNDE KULLANILACAK SEMBOL

Geri kazanılabilir ambalaj sembolü

Geri dönüşüm ve geri kazanım oranlarının hesaplanması

(1) Toplam geri dönüşüm ve geri kazanım oranlarının hesaplanması için malzeme cinsine bakılmaksızın piyasaya sürülen toplam ambalaj miktarı, malzeme bazlı geri dönüşüm oranları hesaplanırken ise ambalaj cinsi bazında piyasaya sürülen ambalaj miktarı,

(2) Geri dönüşüm oranlarının hesaplanması için maddesel geri dönüşüme veya diğer geri dönüşüm yöntemlerine (organik geri dönüşüm dahil) tabi tutulan toplam ambalaj atığı miktarı,

(3) Geri kazanım oranlarının hesaplanması için geri dönüşüm, enerji geri kazanımı veya diğer geri kazanım yöntemlerine tabi tutulan toplam ambalaj atığı miktarı esas alınır.

(4) Geri dönüşüm oranları hesaplanırken yeniden kullanıma hazırlanan/depozito sistemiyle toplanarak yeniden kullanılan ambalaj miktarı hedeflere dahil edilir. Hesaplamalarda bu faaliyetler sonucunda elde edilen yeniden kullanıma hazırlanmış ürün ve bileşenlerin de ağırlığı dikkate alınarak aşağıdaki formül kullanılır:

$$H = (A+Y) * 100 / (P+Y)$$

H: Yıllık geri dönüşüm veya yeniden kullanım oranı (%);

A: Geri dönüştürülen/yeniden kullanıma hazırlanan ambalaj atığı miktarı (kg/yıl)

Y: Yeniden kullanıma hazırlanmış ambalaj miktarı (kg/yıl)

P: Piyasaya sürülen ambalaj miktarı (kg/yıl)